

Predsjedništvo Vijeća SSSH na sjednici održanoj 3. ožujka 2009. godine donijelo je paket antirecesijskih mjera.

NAČELA

- *SSSH se protivi da se najveći teret antirecesijskih mjera stavlja na teret radništva*
- *SSSH se protivi da se prijedlozima antirecesijskih mjera pokušaju prikriti propusti poslodavaca i Vlade RH.*
- *SSSH se protivi da se prijedlozima antirecesijskih mjera omogući daljnje bogaćenje banaka.*
- *SSSH se protivi da se tripartitni pregovori koriste za “kupovanje vremena”.*
- *SSSH traži da Vlada RH hitno i jasno razradi, te ostalim partnerima predoči cjeloviti i potpun Program izlaska iz krize sa konkretiziranim mjerama, rokovima i nosiocima zadataka.*

PRIJEDLOZI ANTIRECESIJSKIH MJERA

Ciljevi mjera: stimulirati proizvodnju i investicije u hrvatsko gospodarstvo, stimuliranje izvoza, očuvanje zaposlenosti i kupovne moći stanovništva, uz očuvanje vrijednosti nacionalne valute te razvojno- socijalne usmjerenosti proračuna u skladu sa fiskalnim dugoročnim ciljem uravnoteženja državnih financija, ponajprije sposobnošću svih sektora da servisiraju svoj inozemni dug.

Prijedlog mjera :

A) Stimulirati domaću proizvodnju i investicije, jačati izvoznu orijentiranost gospodarstva i zadržati zaposlenost

- 1.) U proračunu osigurati sredstva ujedinjena u Fondu za pomoć trgovačkim društvima koja su osobito pogođena gospodarskom krizom; ponajprije stimulirati izvozno orijentirana poduzeća. Realizaciju uvjeta rada Fonda utvrditi kroz sektorski tripartitni dijalog. Subvencionirati samo ona poduzeća koja se obvezuju zadržati radnike, sačuvati njihova prava (uključujući i financijska). Provoditi striktnu kontrolu rada toga fonda.
- 2.) Objaviti antirecesijski paket javnih radova na način da neposredno ne opterećuju proračun. Realizaciju velikih infrastrukturnih projekata (kao što je Pelješki most) financirati kroz koncesijske modele, putem inozemnih fondova, fondova EU itd. Ovaj paket ima za cilj održati zaposlenost i dovoljnu dinamiku proizvodnje u sektorima koji se najbrže aktiviraju, ali i najbrže i gase, poput građevinske operative. Podržavamo usmjerenost javnih investicija prema lokalnim i regionalnim projekima, na kojima se može zaposliti veliki broj poduzeća i veliki broj raznih struka i gdje se koriste domaći proizvodi. Radi se o obnovi regionalnih cesti, gradnji vrtića i škola, staračkih domova, projekata u sferi energetike kao i gradnji infrastrukture poljoprivrede i vodnoga gospodarstva.
- 3.) Hitno pristupiti izradi i sistematizaciji posljedica gospodarskih kriza prema sektorima putem tripartitnoga sektorskoga dijaloga.
- 4.) Preispitati kako se mogu u kraćem roku koristiti mjere za stimuliranje ekonomije iz sfere smanjenja regulatornih troškova, te parafiskalnih nameta.
- 5.) Po uzoru na EU, ubrzati postupke javnih nabavki posebno za investicijske javne projekte radi stimuliranja rasta gospodarstva. U sustavu javnih nabavki, sukladno zakonskim mogućnostima, maksimalno preferirati domaću proizvodnju i kupnju

domaćih proizvoda (primjerice, proizvodnja uniformi, ručnika, čarapa, namještaja za potrebe službenih snaga RH – vojske ili pak policije, ali i ugradnji hrvatskih komponenti u brodove, kupnja hrvatskih prehrambenih i ostalih domaćih proizvoda).

- 6.) Onemogućiti generiranje nelikvidnosti države, ali i velikih gospodarskih sustava koji određuju tempo isplate malim i srednjim poduzetnicima. Država, HUP i sindikati trebaju podržati male i srednje dobavljače koji se ne usuđuju blokirati velike sustave i državu. Zakonski omogućiti da FINA automatizmom blokira račun, odnosno ovršuje račune dužnika nakon 60 dana.
- 7.) Onemogućiti štetne, odnosno prisilne kompenzacijske odnose, koji se javljaju u slučajevima neplaćanja – kako za vjerovnike tako i za radnike, te olakšati nužne korisne kompenzacije. Uvesti dva puta godišnje multilateralne kompenzacije.
- 8.) Jačati kontrole nad uvoznim proizvodima kroz uvođenje tehničkog zakonodavstva, odnosno propisa i procedura kojima se utvrđuju standardi kvalitete uvezene robe, kako bi se reducirao uvoz, a pogotovo uvoz nekvalitetne robe.

B) Sačuvati postojeća zakonodavna obilježja u sferi radnoga zakonodavstva i socijalne politike, uključivo i načelo socijalne solidarnosti

- 9.) Sačuvati civilizacijski doseg postignuća Republike Hrvatske u pogledu socijalne orijentacije i radnoga zakonodavstva Republike Hrvatske (ne dopustiti da se „razbucaju“ temeljna pravila ponašanja na tržištu rada, kao i ustavno opredjeljenje za socijalnu državu).
- 10.) Objediniti sva sredstva i sve oblike socijalne politike države u kriznu socijalnu koordinaciju za pomoć naugroženijim segmentima društva u krizi.
- 11.) Ukinuti odredbu Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja kojom se definira najveći iznos godišnje osnovice za uplatu doprinosa. Primjena načela socijalne solidarnosti zahtijeva da svatko podmiruje svoje obveze prema državi temeljem svoje kupovne moći, odnosno dohotka. Zbog istoga razloga ovaj iznos najviše naknade za obračun obveznih doprinosa treba delimitirati. Ujedno pristupiti izmjeni Zakona o

mirovinskom osiguranju kako bi se sustav isplate mirovina uskladio s ovim delimitiranjem.

C) Bipartitni dijalog – plaće, očuvanje životnoga standarda i kupovne moći potrebne za obnovu gospodarstva

- 12.) U kriznim vremenima, radi zadržavanja zaposlenosti, gdje je moguće treba postići zajednički dogovor da se u trgovačkim društvima neće koristiti prekovremni rad.
- 13.) Kriznoj situaciji prilagoditi politiku isplate faktorskih dohodaka u trgovačkim društvima. Naglašavamo, zalažemo se za ravnomjernu raspodjelu smanjene novostvorene vrijednost u isplatama plaća, naknada vlasnicima i iznosa koji se namijenjen ulaganju u fizičke investicije.
- 14.) U duhu zajedništva za izlazak iz krize, svi bi poslodavci trebali reducirati planove rashoda poduzeća i projekcije poslovanja za 2009. godinu, uzevši u obzir opća kretanja na tržištu. Takvi reducirani planovi trebaju biti predmetom dijaloga sa sindikatima, a ne planovi iz nekriznih godina.

D) Tripartitni dijalog – plaće, očuvanje životnoga standarda i kupovne moći potrebne za obnovu gospodarstva

- 15.) Do prvih znakova stabiliziranja depresivnih ekonomskih kretanja, radi zaštite realne kupovne moći plaća, najaviti moratorij nad rastom cijena u zemlji, na koje direktno ili indirektno utječe država i lokalna samouprava te uvesti moratorij na rast: poreza, prireza, doprinosa, svih oblika komunalnih naknada, kao i ostalih troškova za kućanstva i poduzeća, koji proizlaze iz donošenja novih propisa, osim novih poreznih oblika koji se predlažu tim programom radi pravednije raspodjele porezne opterećenosti svih dijelova društva, s ciljem što bržeg izlaska iz krize.
- 16.) Izjednačiti iznos minimalne osnovice za uplatu doprinosa sa iznosom minimalne plaće u zemlji.

- 17.) Po hitnom postupku pristupiti izmjenama Zakona o kamatama, gdje bi se utvrdio iznos maksimalno dopuštenog povećanja varijabilno ugovorene kamatne stope, posebice kod stambenih kredita.
- 18.) Izraditi zakonski prijedlog za realizaciju osobnog bankrota, za osobe koje su došle u nemogućnost plaćanja svojih kreditnih ili inih obveza zbog gubitka radnoga mjesta zbog krize, tako da im se zakonski zaštiti imovina potrebna za život (stan), kako bi se izbjegla praksa lihvarjenja dužnika, a da im se doista zadrži imovina nužna za život.
- 19.) Tripartitni dijalog i aktivnosti radi ulaganja u podizanje konkurentnosti tvrtki(tražiti najbolja rješenja ulaganja u radnike i osposobljavanja s ciljem podizanja proizvodnosti rada – pod koordinacijom Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje).

E) Štednja u poduzećima

- 20.) Do izlaska iz krize privremeno ukinuti naknade nadzornih odbora trgovačkih društava. U odbore postaviti isključivo predstavnike iz poduzeća, odnosno većinske vlasnike.
- 21.) U kriznoj situaciji odustati od investicijskih projekata u inozemstvu – posebno od akvizicija i spajanja drugih društava u inozemstvu. Zalažemo se za domaće investicije u osnovnu djelatnost matičnih poduzeća, što će omogućiti da se poveća produktivnost radnika u domaćim poduzećima, te omogućiti da se trajno zadrže svi radnici i relativna kupovna moć njihovih plaća. Cilj svih, a posebno ove mjere je, do izlaska iz krize, jačati domaće gospodarstvo, a ne gospodarstva zemalja u regiji ili šire.
- 22.) U kriznoj situaciji korigirati, sukladno smanjenom prometu i potrebi štednje u trgovačkim društvima, enormno visoka primanja (plaće, naknade i nagrade) top menadžmenta. Taj novac preusmjeriti prema unaprijeđivanju produktivnosti zaposlenika. U državnim poduzećima, poduzećima koja su korisnici državnih subvencija i potpora, kao i povezanim društvima, ograničiti maksimalan iznos ukupnih menadžerskih primanja (plaća, nagrada i naknada u novcu ili u dionicama) do iznosa jednakog iznosu pet prosječnih neto plaća u Republici Hrvatskoj.

23.) Ukinuti korporativne kartice. Isti novac preusmjeriti prema mjerama za preživljavanje krize i poboljšanje materijalnog položaja zaposlenih sa najnižim primanjima.

F) Porezne mjere radi boljeg punjenja proračuna i poreznog rasterećenja proizvodnih i potrošnih aktivnosti

24.) Izvršiti reformu sustava porezno priznatih odbitaka u sklopu oporezivanja dobiti – onemogućiti da se na tzv. R1 račun kupuju dobra za privatne svrhe poduzetnika, odnosno menadžera; kupnje goriva, odjeće za privatne potrebe, hrane, potrepština za stanovanje te druge trgovačke robe. Predlažemo da se taj novac preusmjeriti na povećanje osobnog poreznog odbitka poreznih obveznika (sukladno fiskalnom kapacitetu ove uštede) s krajnjim ciljem dostizanja izjednačenosti osobnog poreznog odbitka s iznosom minimalne plaće u zemlji.

25.) Uvesti privremeno dodatno oporezivanje luksuzne imovine (helikopteri, brodovi, luksuzni automobili, izrazito vrijedne nekretnine – građevine i građevinsko zemljište). Prihod prikupljen s te osnove koristiti kako bi se omogućilo diferenciranje stope PDV-a na osnovnu stopu i smanjenu stopu za osnovne prehrambene artikle te odjeću i opremu za novorođenčad i djecu. U slučaju ukidanja nulte stope PDV-a utvrditi obuhvat primjene superreducirane stope, odnosno stope do 5 posto za spomenute zaštićene proizvode.

26.) Uvesti oporezivanje kapitalnih dohodaka iznad iznosa od realiziranih 75.000 kuna kapitalnih prihoda u tekućoj godini, uz progresivno oporezivanje kapitalnog dobitka, s izuzećem minimalnog poreznog odbitka.

Predsjednica SSSH

Ana Knežević